

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Se vedlagte adresseliste

Deres ref

Vår ref
08/00641-17

Dato

2 MAR 2010

Andmyran vindkraftverk i Andøy kommune i Nordland – klagesak

Innledning

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga den 20. desember 2006 Andmyran Vindpark AS konsesjon til å bygge og drive et vindkraftverk med inntil 160 MW installert effekt i Andøy kommune i Nordland. NVE ga samtidig Andmyran Vindpark AS ekspropriasjonstillatelse i medhold av oreigningsloven til det omsøkte tiltaket.

NVEs vedtak ble påklaget av Den Norske Turistforening, Landsorganisasjonen Stopp rasering av kysten, Norges Miljøvernforbund, Bevar Andmyran, Maren Anne Engen, Kari Vik og Reinhard Mook.

NVE avviste i brev av 14. februar 2007 klagen fra Reinhard Mook på grunn av manglende klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Reinhard Mook har ikke påklaget NVEs avvisning av klagen.

Andmyran Vindpark AS har kommentert klagen i brev mottatt av NVE 5. juni 2007 og 19. juni 2007.

NVE fant ikke grunnlag for å oppheve eller endre sitt vedtak, og saken ble derfor oversendt til Olje- og energidepartementet i brev av 21. september 2007.

Bakgrunn

Andmyran Vindpark AS søkte 31. januar 2005 om konsesjon i medhold av energiloven for å bygge og drive Andmyran vindkraftverk med tilhørende nettilknytning i Andøy kommune i Nordland. Andmyran Vindpark AS søkte i første omgang om å få bygge et

vindkraftverk med inntil 80 vindturbiner og en installert effekt på inntil 200 MW. NVE ba i brev av 1. november 2005 tiltakshaver om å utarbeide en ny plan for vindkraftverket på grunn av stor støybelastning for nærmeste bebyggelse. Tiltakshaver reduserte prosjektet til maksimal installert effekt på 160 MW. Produksjonen fra vindkraftverket er beregnet til om lag 450 GWh per år.

Det omsøkte vindkraftverket har en utstrekning på 11 km². Planområdet består hovedsaklig av myr 20-25 meter over havnivå. Området er flatt, bortsett fra noen berg- og morenerygger som stikker opp av myren.

Tiltaket krever forsterkninger av kraftnettet sørover. Det er søkt om spenningsoppgradering av eksisterende konsesjonsgitt 66 kV kraftledning Risøyhamn - Andenes til 132 kV. NVE ga 20. desember 2006 Andøy Energi AS konsesjon til å bygge og drive en 132 kV kraftledning fra Andmyran vindkraftverk til Risøyhamn transformatorstasjon i Andøy kommune. Konsesjonsvedtaket ble påklaget til Olje- og energidepartementet, og behandlet som egen sak. Det vises til departementets vedtak av 11. desember 2008, hvor NVEs konsesjonsvedtak stadfestes.

Andøy kommunestyre vedtok 20. august 2007 reguleringsplan for Andmyran vindkraftverk. Reguleringsplanen ble påklaget, og klagene på reguleringsplanen ble oversendt Miljøverndepartementet for behandling.

Olje- og energidepartementet avholdt sammen med Miljøverndepartementet møte og befaring 18. juni 2008. I tillegg til berørte grunneiere og beboere i Ramsa, Breivik og Skarstein, deltok Andøy kommune, aksjonsgruppa Bevar Andmyran og Andmyran Vindpark AS. Departementet har før og etter befaringen mottatt skriftlige innspill fra Bevar Andmyran, Kari Vik og Andmyran Vindpark AS.

Departementets vurdering

Olje- og energidepartementet vil på bakgrunn av sakens dokumenter og det som fremkom på befaringen bemerke følgende:

Innledningsvis vil departementet påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. Departementet vil ta for seg klagerens anførsler ut fra sakens viktighet, og det som ellers er nødvendig for å begrunne avgjørelsen i saken.

I departementets vurdering av om konsesjon skal gis etter energiloven, må fordelene og ulempene ved det omsøkte tiltaket veies opp mot hverandre. Energiloven skal sikre at produksjon, omforming, overføring og fordeling av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder at det tas hensyn til berørte allmenne og private interesser.

Ivaretagelse av naturmangfoldet er et tilleggshensyn i skjønnsutøvingen ved saksbehandling etter energiloven. Det innebærer at en etablering av vindkraftverk på

Andmyran og miljøkonsekvensene av et slikt tiltak skal vurderes i et langsiktig og helhetlig perspektiv, der tiltakets bidrag til den nasjonale satsingen på fornybar energi og hensynet til kraftforsyningssikkerheten, og tapet eller forringelsen av naturmangfoldet på sikt avveies. Bestemmelsen i naturmangfoldloven § 8 og prinsippene i samme lov §§ 9 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved departementets beslutning etter energiloven, jf. naturmangfoldloven § 7.

Klagerne har anført en rekke forhold av så vel prosessuell som materiell art som grunnlag for omgjøring av vedtaket av 20. desember 2006. Flere av klagerne har sammenfallende klagegrunner. Departementet har av denne grunn valgt å kommentere klagen tematisk. NVEs oversendelsesbrev til departementet av 21. september 2007 inneholder en gjennomgang av klagerens anførsler.

Konsesjonsprosessen og nasjonale føringer

Flere av klagerne mener at konsesjonsprosessen ikke er gjennomført på en tilfredsstillende måte. Det anføres at befolkningen ikke er gitt tilstrekkelig kunnskap om virkningene av de naturinngrepene som er planlagt i Andøynaturen. Videre anføres det at NVE og tiltakshaver ikke har lykket med å få til en høringsprosess tuftet på medvirkning fra alle berørte parter, og at opplysningsplikten til befolkningen ikke er oppfylt.

Departementet viser til at NVE har hatt en åpen prosess, med folkemøter og kunngjøringer i lokal presse. Åpne folkemøter og kunngjøringer i lokal presse legger til rette for at en videre krets kan delta i prosessen. Departementet viser til at det er åpent for alle å komme med skriftlige innspill til NVE under saksbehandlingen. I likhet med NVE mener departementet at en vurdering av føre-var prinsippet inngår som en del av NVEs helhetlige vurdering av om konsekvensene ved etablering av Andmyran vindkraftverk er akseptable for samfunnet.

Flere av klagerne anfører at konsesjonsavgjørelsen burde vært utsatt til etter at Miljøverndepartementet hadde ferdigbehandlet retningslinjer for lokalisering av vindkraftverk, og behandlet i tråd med disse.

Retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftverk trådte i kraft i juni 2007. NVE deltok i arbeidet med retningslinjene og var godt kjent med innholdet. Departementet har i sin behandling av Andmyran vindkraftverk lagt til grunn retningslinjene som en del av sitt beslutningsgrunnlag. Departementet understreker at arbeidet med fylkesdelplaner for vindkraft ikke skal forsinke pågående konsesjonsbehandling av konkrete vindkraftprosjekter.

Det anføres at konsesjonen som er gitt er for fleksibel med hensyn til blant annet plassering i terrenget, type vindturbiner og veitraséer, og at dette ensidig er i utbyggers interesse.

Departementet mener i likhet med NVE at det er hensiktsmessig med en fleksibel konsesjon for å oppnå en optimal energiutnyttelse innenfor det avgrensede planområdet. Med slik fleksibilitet for plassering av vindkraftturbinene i terrenget, finner departementet det i denne saken nødvendig at det utarbeides en detaljplan som konkretiserer plassering av vindturbiner, internveier og annen infrastruktur. Det forutsettes også at arbeidet med detaljplanen sikrer at tiltaket i minst mulig grad forringer eller ødelegger viktige natur- og miljøverdier.

Departementet kan ikke se at det hefter feil eller mangler ved konsesjonsbehandlingen som på noen måte har virket bestemmende på innholdet av konsesjonsvedtaket.

Forsyningssikkerhet, kraftsituasjonen og vindkraft

Vindressursene og produksjonsforventningene vil være faktorer som vektlegges ved vurderingen av om et vindkraftprosjekt skal meddeles konsesjon etter energiloven. Departementet mener at det er viktig med en god utnyttelse av vindressursene. Det er en nasjonal målsetting at det skal satses på kraftproduksjon fra nye fornybare energikilder.

Departementet viser til NVEs vurdering av kraftsituasjonen i regionen. Kraftregionen Lofoten-Vesterålen-Ofoten og Sør-Troms har et økende forbruk og har etter hvert en svak underdekning av elektrisk kraft. Andmyran vindkraftverk er etter departementets syn viktig i forsyningssammenheng.

Biologisk mangfold og internasjonale konvensjoner

Flere av klagerne påpeker at planområdet er en del av Andmyran-myrkomplekset, som er Norges største sammenhengende myrkompleks. Det anføres at myren burde bevares, og at vindkraftverket vil industrialisere store deler av øya på bekostning av verneverdige myrområder. Departementet viser også til at fylkesmannen i Nordland fremmet innsigelse til reguleringsplanforslaget for tiltaket grunnet konfliktene med dette myrområdet.

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har foretatt en samlet kartlegging av høgmyrer i Andøy kommune. Ifølge NINA er den best utviklede høgmyren innenfor planområdet, en eksentrisk høgmyr øst for Leira mellom Gårdselva og Nordelva. I tillegg finnes det andre mindre stilrene høgmyrelementer spredt nordover i planområdet. Ifølge NINA finnes det to myrer i Andøy kommune med tilsvarende verneverdi som myren innenfor planområdet.

Den eksentriske høgmyren mellom Gårdselva og Nordelva grenser i sør til et område for industriell torvutvinning. I brev av 17. februar 2006 til fylkesmannen i Nordland vurderer Andøy kommune det som uhensiktsmessig å tilrettelegge for et verneområde innenfor planområdet til det planlagte vindkraftverket som vil grense til området for torvutvinning i sør. Til tross for de negative konsekvensene som er påvist, kan likevel ikke departementet se at hensynet til høgmyren sør i planområdet vil være til hinder for at det kan gis tillatelse til vindkraftverket. Departementet forutsetter likevel at man i

arbeidet med detaljplanen for tiltaket unngår plassering av turbiner i området som i NINAs oppdragsmelding 855 figur 2 er avmerket som "høymyr av stor botanisk verdi", og at verdiene knyttet til myrområdet i tilfredsstillende grad ivaretas.

Klagerne anfører at det ikke er tatt hensyn til utslipp av klimagasser fra myren ved en etablering av vindkraftverk på Andmyran, og at dette bryter med norske forpliktelser i Kyotoavtalen. Når det gjelder utslipp av klimagasser fra myren ved en etablering av vindkraftverk på Andmyran, viser departementet til at det er dokumentert at planlagt byggemåte ikke vil endre på vannhusholdningen i myren. Når vannhusholdningen ikke endres vil ikke vann forsvinne, og da vil heller ikke luft slippes til. Etter departementets vurdering vil det dermed ikke skje noen utslipp av klimagasser fra myren som følge av etablering av Andmyran vindkraftverk. Departementet viser i denne sammenheng at det er fastsatt vilkår i konsesjonen om at grunnvannspeilet ikke skal påvirkes ved en utbygging. For å kontrollere at grunnvannspeilet ikke påvirkes, stiller departementet vilkår om at det kan pålegges oppfølgende undersøkelser.

Flere av klagerne påpeker at deler av myren sør i planområdet hviler på en fjellformasjon dannet i de geologiske periodene Jura og Kritt, og at Ramsåfeltet er det eneste stedet i fastlands-Norge som har berggrunn fra denne perioden. Når det gjelder Ramsåfeltet viser departementet til fagrapporten fra NINA hvor det er konkludert med at en etablering av Andmyran vindkraftverk ikke vil komme i konflikt med geologien i området.

En rekke klagere påpeker at det er flere rødlistearter i området, og at en etablering av Andmyran vindkraftverk vil berøre fuglelivet både i planområdet og i store områder rundt. Det anføres at den nasjonale rødlisten har blitt oppdatert etter høring av søknad og konsekvensutredning, slik at disse ikke viser det reelle trusselbildet. For så vidt gjelder den nasjonale rødlisten, viser departementet til at NVE har lagt til grunn den oppdaterte rødlisten ved sine vurderinger. Departementet mener derfor at det reelle trusselbildet for rødlistede fuglearter er vurdert i konsesjonsbehandlingen.

Av fuglearter som har vært observert inne i eller i tilknytning til planområdet vurderes *havørn*, *smålom*, *sangsvane*, samt trekkende *kortnebbgås* og *hvitkinngås* som mest konfliktfylte i forhold til vindkraftverket. Disse fugleartene er opplistet på vedlegg til Bern-konvensjonen, og dette innebærer at Norge internasjonalt er særlig forpliktet til å sikre levedyktige, ville bestander og deres økologiske funksjonsområder. Det vises videre til naturmangfoldloven § 5 hvor det fremgår at "Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder." En etablering av Andmyran vindkraftverk vil kunne ha negative virkninger for hekkende rovfugl i Ramsanakk-området som benytter området til viktige flykorridorer og jaktområder, og for sangsvane og smålom som hekker ved Storvatnet og flyr frem og tilbake mellom Storvatnet og sjøen. Det er også pekt på de negative virkningene et vindkraftverk vil kunne ha for gåsetrekket som går over Andmyran. Departementet viser til at det er

foretatt avbøtende tiltak i konsesjonsvedtaket ved at det er lagt inn en vindturbinfri sone ved Storvatnet av hensyn til sangsvane og smålom.

Selv om vindkraftverket kan få negative konsekvenser for fuglelivet i området, mener departementet etter å ha vurdert tiltaket opp mot andre viktige samfunnsinteresser at ulempene for fugl ikke kan være avgjørende for vedtaket om å gi konsesjon. Det stilles imidlertid vilkår om et miljøoppfølgingsprogram for å sikre at de negative virkningene for fugl blir minst mulige. Miljøoppfølgingsprogrammet skal ta sikte på å fremskaffe mer kunnskap om mulige virkninger for fugl, og bl.a. omfatte krav om før- og etterundersøkelser. Undersøkelsene skal gjennomføres i tråd med prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning, samt føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven. Det settes som vilkår at det kan pålegges ytterligere undersøkelser knyttet til fugl og eventuelt pålegg om avbøtende tiltak, jf. energiloven § 3-5, og naturmangfoldloven §§ 11 og 12. Miljøoppfølgingsprogrammet skal utarbeides i samråd med miljømyndighetene.

På bakgrunn av resultatene fra førundersøkelsene skal det gjøres en samlet vurdering av om det i detaljplanen som et mulig tiltak skal settes av en korridor som sikrer adkomst til sjøen fra hekkeområdet ved Storvatnet for smålom og sangsvane i forbindelse med plasseringen av vindturbinene i planområdet.

Det settes som vilkår at det skal pålegges avbøtende tiltak som ivaretar vårtrekket til hvitkinngås og kortnebbgås, dersom resultatene fra miljøoppfølgingsprogrammet tilsier at det er nødvendig, jf. naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

Det er ingen andre vindkraftverk i leveområdene til de berørte fugleartene. Etter departementets vurdering vil de berørte fugleartene ha levedyktige bestander også etter en etablering av et vindkraftverk på Andmyran, jf. naturmangfoldloven § 5 og § 10. Ved eventuelle fremtidige søknader for andre vindkraftverk i området forutsetter departementet at de samlede virkningene av Andmyran vindkraftverk og andre vindkraftverk vurderes, herunder virkningene for de berørte fugleartene.

Når det gjelder klage på konsekvensene for flaggermus, slutter Olje- og energidepartementet seg til NVEs beskrivelse av avtalen om bevaring av flaggermus i Europa (EUROBATS). Departementet kan ikke se at det i denne saken foreligger noe brudd på den nevnte avtalen. Departementet legger i denne forbindelse vekt på at NINA har gjennomført feltundersøkelser, og ikke observert flaggermus i området.

Flere av klagerne anfører at etablering av Andmyran vindkraftverk vil være i strid med en rekke internasjonale konvensjoner. Departementet kan etter å ha vurdert Norges forpliktelser i denne forbindelse ikke se at etablering av Andmyran vindkraftverk vil innebære brudd på verken Bonnkonvensjonen, Bernkonvensjonen, Den europeiske landskapskonvensjonen, Ramsarkonvensjonen eller Verdensarvkonvensjonen.

Støy og skyggekast

Det anføres fra flere av klagerne at etablering av Andmyran vindkraftverk vil påføre nærmiljøet uakseptable støybelastninger som vil overstige SFTs retningslinjer for støy, og som vil stride mot nasjonale mål om reduksjon av støy. Flere av klagerne stiller seg kritiske til støyberegningene som er utført av Triventus Consulting AB, en deleier i Andmyran vindpark AS.

Olje- og energidepartementet vil påpeke at kriteriene for støy er knyttet til Miljøverndepartementets retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442) og Klima- og forurensningsdirektoratets (tidligere SFT) regelverk for støy.

Departementet understreker at det er viktig at hensynet til støy for nærliggende bebyggelse blir tilstrekkelig ivaretatt. Departementet forutsetter at regelverket for støy overholdes ved at det foretas de nødvendige tilpasninger i prosjektet knyttet til valg av turbintype og plassering i forhold til nærmeste bebyggelse.

For å redusere støybelastningen til nærliggende boliger, har departementet i denne konkrete saken kommet til at uavhengig av støynivå skal avstanden til nærmeste bebyggelse uansett være på minimum 700 meter. Pålegget samsvarer med den avstanden utbygger selv har foreslått som del av sin utbyggingsløsning.

Når det gjelder lavfrekvent støy, viser departementet til at det ikke er fastsatt spesifikke grenseverdier for denne typen støy. I tråd med undersøkelser utført de senere årene, antas ikke lavfrekvent støy fra vindturbiner å utgjøre noen spesiell helseulempe. Departementet kan derfor ikke se at anførselen om lavfrekvent støy fra vindkraftverk kan være et avgjørende argument mot gjennomføringen av prosjektet.

Det finnes ikke norske anbefalte grenseverdier for akseptable nivåer for skyggekast. Ved en etablering av Andmyran vindkraftverk vil det oppstå skyggekasteffekter i enkelte boligområder. I de svenske retningslinjene for skyggekast anbefales det at faktisk skyggekast ikke skal overstige 8 timer per år.

Andmyran vindpark AS planlegger å benytte skyggeautomatikk, som vil komme bebyggelsen til gode uten at det får stor innvirkning på produksjonen. Departementet forutsetter at Andmyran Vindpark AS bruker skyggeautomatikk, slik at de anbefalte svenske grenseverdiene for skyggekast i størst mulig grad kan overholdes. Med dette vilkåret for vindkraftverket kan ikke departementet se at de negative virkningene ved skyggekast kan tillegges avgjørende vekt.

Landskap, friluftsliv og turisme

Flere av klagerne mener at et vindkraftverk på Andmyran vil få negative virkninger for landskap, friluftsliv og turisme. Når det gjelder de landskapsmessige virkningene av prosjektet, bemerker departementet at vindturbinene vil bli plassert i store, åpne og til dels flate områder. Etablering av vindkraft i et slikt område innebærer at vindturbinene blir godt synlige i store områder.

Når det gjelder virkningene for friluftslivet i området, er flere av klagerne skeptiske til at Breivik fjellveg skal stenges med bom. Departementet presiserer at det ikke er selve Breivik fjellveg, men en adkomstvei fra Breivik fjellveg til planområdet som skal stenges med bom. Breivik fjellveg skal fortsatt være åpen for allmennheten.

Departementet kan ikke se at de negative virkningene for landskap, friluftsliv og turisme vil være til hinder for å få bygget vindkraftverket.

Kulturminner og kulturmiljø

Det anføres av klagerne at en etablering av et vindkraftverk på Andmyran vil virke skjemmende på kulturminner og kulturmiljø i planområdet og i nærheten av dette området. Departementet slutter seg til NVEs vurdering om at vindkraftverkets virkninger på kjente kulturminner og kulturmiljø vil bli ubetydelige eller små. Til tross for at flere kulturminner vil bli indirekte berørt på grunn av visuell dominans i landskapet, kan ikke departementet se at det er et avgjørende argument mot bygging av vindkraftverket.

Departementet påpeker imidlertid at undersøkelsesplikten for automatisk fredete kulturminner etter kulturminneloven § 9 må oppfylles som en del av arbeidet med detaljplan. Dersom det oppstår konflikt med automatisk fredete kulturminner, og tillatelse til inngrep blir gitt, skal eventuelle vilkår i vedtaket etter kulturminneloven § 8, første ledd være oppfylt før det kan settes i gang byggearbeider.

Reguleringsplan

Andøy kommune vedtok 20. august 2007 en reguleringsplan for vindkraftverket med betydelige endringer. Vedtaket er i strid med konsesjonen som NVE meddelte til Andmyran vindkraftverk 20. desember 2006. Kommunestyret forutsetter i reguleringsplanen blant annet at avstanden fra bebyggelsen til nærmeste vindturbin blir økt til minimum 1200 meter.

Plandelen til den nye plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 trådte i kraft 1. juli 2009. Det fremgår av denne loven § 6-4 tredje ledd at ved konflikter mellom konsesjonsvedtak og arealplan kan endelig konsesjonsvedtak etter energiloven få virkning som statlig plan.

Olje- og energidepartementet har foretatt en samlet vurdering av alle de anførte ulempene ved en utbygging av vindkraftverket. Ulempene er vurdert opp mot fordelene ved å få på plass et vindkraftverk med et tilskudd av fornybar energi med en installert effekt på inntil 160 MW. Utbyggingen vil bidra til å nå de målsettingene som er fastsatt gjennom behandlingen i Stortinget av St.meld.nr. 29 (1998-99) Om energipolitikken, jf. Innst. S. nr. 122 (1999-2000). Denne målsettingen er gjentatt i St.meld.nr. 18 (2003-2004) Om forsyningssikkerheten for strøm m.v.

I vurderingen har departementet særlig lagt vekt på de gode vindressursene på Andmyran, og at vindkraftverket vil bidra til krafttilgangen regionalt og nasjonalt med en betydelig produksjon av ny fornybar energi. Departementet er innforstått med de negative miljøvirkningene av vindkraftverket, som i hovedsak synes å være knyttet til støy, fugl og myrlandskapet, og at dette er hensyn som må ivaretas i den videre detaljplanleggingen av vindkraftverket.

Departementet kan etter en helhetsvurdering likevel ikke se at ulempene er av en slik art at de overstiger fordelene ved å få etablert det omsøkte vindkraftverket.

Departementet har derfor kommet til at NVEs vedtak av 20. desember 2006 om konsesjon skal stadfestes med de endringer av konsesjonsvilkårene som fremgår nedenfor.

Vedtaket bygger på søknad med konsekvensutredning, som sammen med vilkåret om et miljøoppfølgingsprogram for å skaffe mer kunnskap om mulige virkninger for fugl, jf. føre- var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, vurderes å utgjøre et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8. Naturmangfoldloven §§ 9 til 12 er vurdert og hensyntatt i departementets behandling av klagesaken.

Det settes vilkår i post 12 om at det skal utarbeides en detaljplan for vindkraftverket. Planen skal vise endelig valg av turbintype og plassering av turbiner, veier og annen infrastruktur. Ved utforming av detaljplanen skal det legges vekt på å minimalisere negative konsekvenser for miljøet. Departementet presiserer at undersøkelsesplikten for automatisk fredete kulturminner etter kulturminneloven § 9 skal gjennomføres som en del av arbeidet med detaljplan. Forslag til detaljplan skal sendes på høring til kommunen og miljømyndighetene før NVE godkjenner planen. Behandling etter kulturminneloven § 8 første ledd må gjennomføres dersom det er konflikt med automatisk fredete kulturminner.

Departementet konstaterer at vindkraftverket vil kunne få negative konsekvenser for fuglelivet i området. Departementet setter derfor følgende vilkår om miljøoppfølgingsprogram:

"Det skal gjennomføres et miljøoppfølgingsprogram for relevante grupper av fugl. Programmet skal gjennomføres etter anerkjente prinsipper for før- og etterundersøkelser. Basert på utført miljøoppfølgingsprogram kan konsesjonsmyndigheten vurdere og eventuelt pålegge nødvendige avbøtende tiltak. Miljøoppfølgingsprogrammet skal utarbeides i samråd med miljøvernmyndighetene og oversendes og godkjennes av NVE i god tid før anleggsstart slik at nødvendige førundersøkelser kan gjennomføres."

Dersom miljøoppfølgingsprogrammet avdekker negative konsekvenser, kan NVE stille krav om ytterligere undersøkelser knyttet til fugl samt pålegge gjennomføring av avbøtende tiltak.

Ved utforming av detaljplanen skal det ikke plasseres turbiner innenfor den eksentriske høgmyren beliggende mellom Gårdselva og Nordelva, jf. området som i NINAs oppdragsmelding 855 figur 2 er avmerket som "høgmyr av stor botanisk verdi".

Det fremgår av konsesjonsvilkårene at grunnvannspeilet i myren ikke skal påvirkes av utbyggingen. For å kontrollere dette vilkåret skal det kunne pålegges oppfølgende undersøkelser. Annet avsnitt i vilkåret om anleggsplan får derfor følgende ordlyd:

"Konsesjonær plikter å ikke påvirke grunnvannstanden under bygging og drift av vindkraftverket med tilhørende infrastruktur. Det kan pålegges oppfølgende undersøkelser for å kontrollere at grunnvannstanden ikke påvirkes. Endelig utforming av veier, kabelgrøfter og fundamenter i planområdet skal fremlegges i detalj-/ bebyggelsesplan, jfr. Punkt 12 nedenunder."

Ved utforming av detaljplanen skal det av hensyn til sangsvane og smålom legges inn en vindturbinfri sone slik at ingen turbinoppstillingsplasser vil være nærmere enn 500 meter fra Storvatnet.

For å redusere støybelastningen til nærliggende boliger skal vindturbinene i denne konkrete saken av hensyn til nærføring for bebyggelsen plasseres med minimum 700 meters avstand til berørt bebyggelse.

Grenseverdiene i regelverket for støy skal til enhver tid overholdes. Dette skal dokumenteres i detaljplanen for vindkraftverket.

Departementet forutsetter at konsesjonæren benytter skyggeautomatikk slik at anbefalte, svenske grenseverdiene for skyggekast i størst mulig grad overholdes.

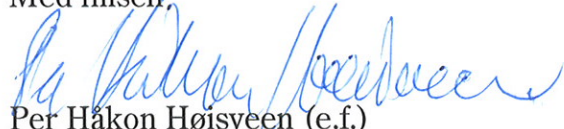
Ut fra de foreliggende opplysninger har departementet etter en helhetsvurdering kommet til at ekspropriasjonssinnegrepet "tvillaust er til meir gagn enn skade", jf. ervervslova § 2 andre ledd. De samfunnsmessige fordeler som vinnes ved vindkraftverket vurderes å være overveiende i forhold til de skader og ulemper som påføres andre. Departementet har på denne bakgrunn kommet til at NVEs vedtak av 20. desember 2006 om ekspropriasjonstillatelse skal stadfestes.

Departementet forutsetter at NVE utformer et nytt konsesjonsdokument med nødvendige spesifikasjoner i tråd med departementets vedtak.

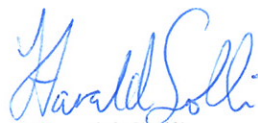
Departementets avgjørelse ikke kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

I medhold av plan- og bygningsloven § 6-4 tredje ledd vedtar Olje- og energidepartementet at det endelige konsesjonsvedtaket av dags dato uten videre skal ha virkning som statlig arealplan. Avgjørelsen kan ikke påklages.

Med hilsen,

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Harald Solli
avdelingsdirektør

Kopi:

Miljøverndepartementet

Norges vassdrags- og energidirektorat (med retur av saksmapper)

Andøy kommune

Andmyran Vindpark AS

Adresseliste

Reinhard Mook;

Kari Vik;

Maren Anne Omma Engen;

Bevar Andmyran;

Landsorganisasjonen Stopp rasering av kysten;

Norges Miljøvernforbund; Skuteviksbodene 24; 5035 BERGEN;

Den Norske Turistforening; Postboks 7; 0101 OSLO;